

Szerb Köztársaság
Oktatási, Tudományügyi és Technológiai Fejlődés Minisztériuma
Oktatási és Nevelési Minőségellenőrző Intézet

Név

Osztály

Teszt az általános iskola 4. osztályos tanulói számára

TERMÉSZET ÉS TÁRSADALOM

Utasítás a munkához

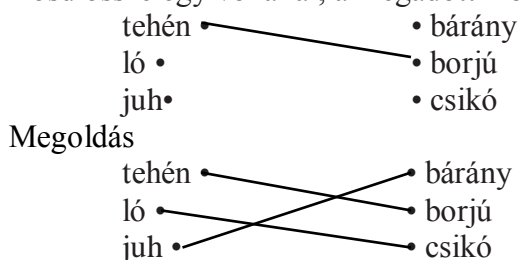
Az előtted álló feladatlap a Természet és társadalom tantárgy kérdéseit tartalmazza. A feladatok eredményes megoldásáért nem kapsz osztályzatot, mégis igyekezz minél több kérdést helyesen megválaszolni, hiszen ezzel bizonyítod a birtokodban lévő tudást.

A feladatokat különböző módon kell megoldani. Némely kérdésre a meghatározott helyre, vonalra be kell írnod a helyes választ, máshol be kell karikáznod a helyes válasz előtti betűjelet. Vannak olyan feladatok, ahol te döntöd el, hogy az állítás IGAZ vagy HAMIS. Figyelmesen olvasd el, hogy milyen módon kell a feladatot megoldanod!

Íme néhány példa a feladatok megoldásának módjára:

1. példa

Kösd össze egy vonallal, a megadott módon az állatokat és kicsinyeiket!

2. példa

A felsorolt állatok közül melyek a házi állatok?
Tegyél ✓ jelet a házi állatok előtti négyzetbe!

- sertés
- farkas
- kecske
- juh
- őz

- Megoldás
- sertés
 - farkas
 - kecske
 - juh
 - őz

Ebben a feladatban több helyes válasz van.

3. példa

Határozd meg, hogy a felsorolt állatok házi- vagy vadállatok és az előttük álló vonalra írd be a megfelelő számot!

1 – vadállat
2 – házi állat

- ___ sertés
- ___ farkas
- ___ kecske
- ___ juh
- ___ őz

- Megoldás
- 2 sertés
 - 1 farkas
 - 2 kecske
 - 2 juh
 - 1 őz

Készítsd elő a ceruzádat és a törlőgumidat!

EREDMÉNYES MUNKÁT KÍVÁNUNK!

1. Írd a második oszlopban lévő természet elemei előtti vonalra az 1-es vagy a 2-es számot, attól függően, hogy az élő vagy az élettelen természethez tartoznak-e!

1 – élő természet

2 – élettelen természet

___ nagyapa

___ fenyő

___ Nap

___ pillangó

___ szél

2. Sorolj fel legalább két okot, amiért a barlangokban nem nőnek növények!

3. Az embert a többi élőlénytől elsősorban a két lábon való járás és az egyenes testtartás különbözteti meg.

Mi a legnagyobb előnye ennek az ember számára?

Karikázd be a helyes válasz előtti betűjelet!

a) megerősödött az ember keze és könnyebben tud fára mászni

b) az ember keze ügyesebbé vált és ezáltal könnyebben tud különböző eszközöket készíteni

c) az ember lába megerősödött és nagyobb vadakra kezd vadászni

d) az ember lába megerősödött és gyorsabban elfut az ellenség elől

4. Kakukktojás!

Karikázd be annak az állatnak a nevét, amelyik nem tartozik a többi közé!

harkály nyúl róka farkas sas

Magyarázd meg, hogy miért nem tartozik a többi állat közé!

5. A növény mely része van pontos összefüggésben a szerepével?

Karikázd be a helyes válasz előtti betűjelet!

a) törzs – a növényt rögzíti a talajhoz

b) gyökér– a növényt egyenesen tartja

c) termés – belőle fejlődik a virág

d) mag – belőle fejlődik ki az új növény

6. A vadalma mely részei vesznek részt a **szaporodásban**?

Tegyél ✓ jelet a helyes válaszok előtti négyzetbe!

- virág
- törzs
- gyökér
- termés
- mag

7. Figyelmesen olvasd el a szöveget majd karikázd be a helyes válasz előtti betűt!

Az Amerikai Egyesült Államok, Arizona államában határozatot hoztak, hogy megvédik a szarvasokat. A területen élő összes ragadozót kiirtották és a szarvasokat rezervátumokba zárták. Az idő múlásával a szarvasok oly mértékben elszaporodtak, hogy már nem volt elegendő fű, amit legelhettek volna és sok egyed elpusztult.

Ez a történet arról szól, hogy az ember:

- a) a rezervátum létrehozásával megmentette a szarvasokat
- b) felborította a természet egyensúlyát az adott területen élő állatok között
- c) megmentette a szarvasokat amikor kiirtotta a ragadozókat
- d) megvédett egy állatfajt

8. Karikázd be a helyes válasz előtti betűjelet!

Mire használják a hegyvidéki folyók óriási erejét?

- a) napenergia-termelésre
- b) meleg víz előállítására
- c) ivóvíz nyelésére
- d) villamos áram termelésére

9. A képen látható háztartás a napenergiát használja energiaforrásként, mert ez az egyik legolcsóbb energiaforrás.

Milyen okot tudsz még felhozni, amiért ezt az energiaforrást kell használni?

10. Magyarázd meg, hogy milyen módon járulnak hozzá a környezet megóvásához a nagyvárosok lakói, ha a személyautó helyett a tömegközlekedési eszközöket használják?

11. Az iskolánk homlokzatán lévő zászlótartóba a Szerb Köztársaság zászlóját függesztettük ki. Időnként a zászló lobog, mint ahogyan a képen is látható.

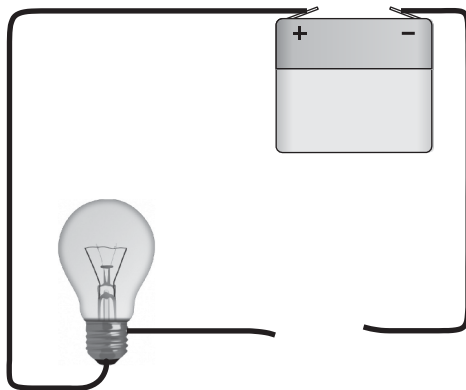
A levegő mely tulajdonsága váltja ki a zászló lobogását?

12. A csecsemők táplálkozásában a legfontosabb az anyatej, de szükség szerint tehéntejjel is pótolható. Az adott táblázatban ennek a két fajta tejnek az összetételét tüntettük fel (100 g tejben).

Összetevők	Anyatej	Tehéntej
Zsírok	4 gramm	4 gramm
Fehérjék	1 gramm	3 gramm
Szénhidrátok	7 gramm	5 gramm

A táblázatban feltüntetett adatok alapján határozd meg, hogy miben különbözik az anyatej és a tehéntej összetétele!

13. A felsős tanulók házi feladatára azt kapták, hogy készítsenek el egy áramkört. Laci a képen látható módon készítette el az áramkört. Mivel pótolhatja a hiányzó drótot, hogy bezárja az áramkört, és a villanyégő égjen?

Karikázd be a helyes válasz előtti betűjelet!

A felsorolt tárgyak közül melyikkel zárhatja be az áramkört, hogy égjen a villanyégő?

- a) hajgumi
- b) fémkulcs
- c) grafitceruza
- d) műanyag kanál

14. Írd le a legfontosabb okot, amiért a fűtőtesteket fémből készítik!

15. Rózsi néni tortát készít. A tortát csokoládémázzal vonja be. A csokoládét addig melegíti, amíg az folyékonnyá válik.

Milyen folyamat a csokoládé olvadása?

- a) visszafordítható
- b) nem visszafordítható

Magyarázd meg, hogy miért!

16. Anna elfelejtette a hideg vízzel töltött mosdótáliból kivenni a szappant. Reggel megállapította, hogy a szappan kisebb lett.

Miért lett kisebb a szappan?

17. Figyelmesen nézd meg a képet és karikázd be a helyes válasz előtti betűjelet!

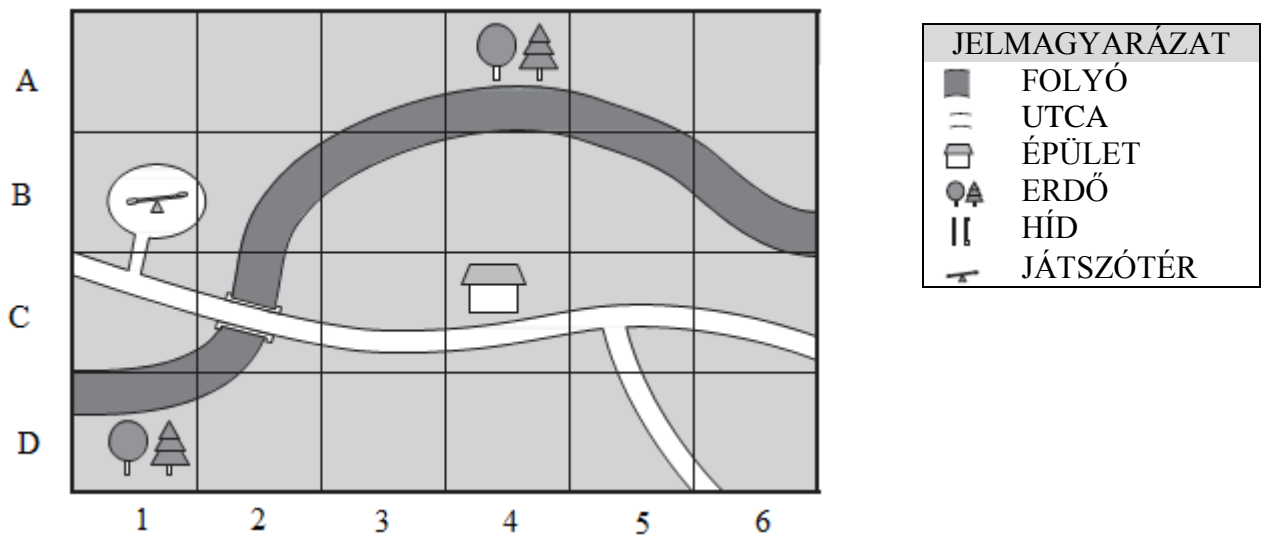
Hány óra volt amikor Bori a könyvet olvasta?

- a) 12 óra
- b) 15 óra
- c) 9 óra
- d) 18 óra

18. Derűs idő volt. Viktor kinyitotta a szobája ablakát és látta a gyönyörű **napfelkeltét**.

Az előző információk alapján állapítsd meg, hogy Viktor szobájának ablaka mely világtáj felé néz! A helyes válasz:_____.

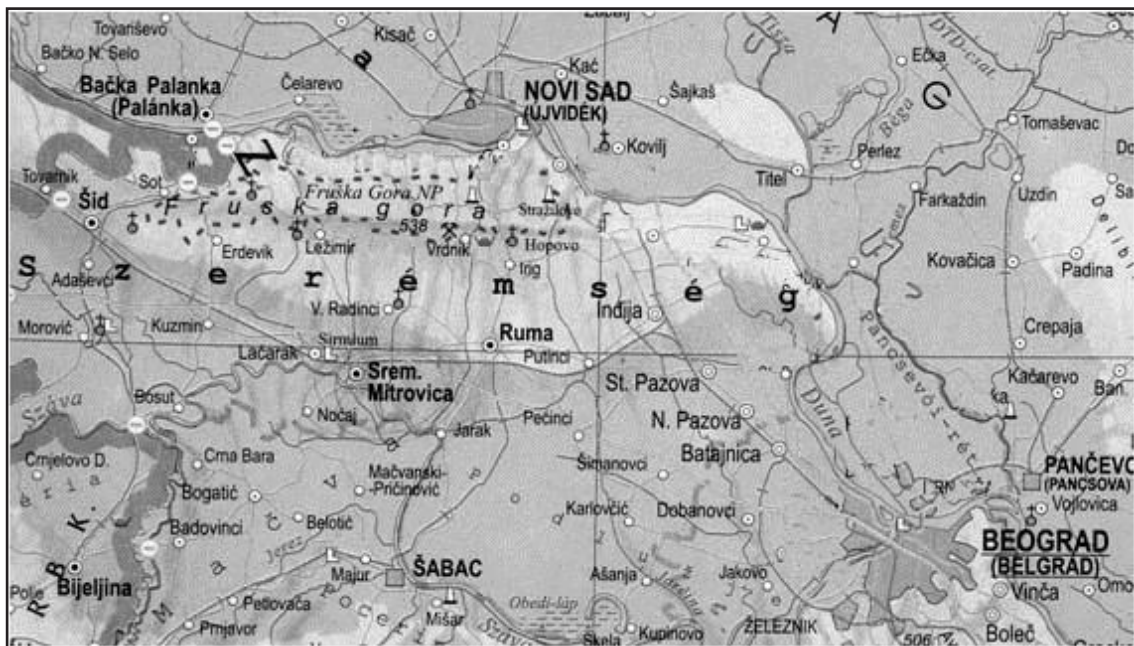
19. Anna a születésnapján kirándulásra hívta barátait. A következő tervet készítette el:

Figyelmesen tanulmányozd a tervet és állapítsd meg a három állításról, hogy igaz vagy hamis. Karikázd be az IGAZ vagy a HAMIS szavak egyikét!

A (C, 4) mezőn található az épület.	IGAZ	HAMIS
A híd a (B, 2) mezőn van.	IGAZ	HAMIS
Erdő a(A, 4) és (D,1) mezőkön található.	IGAZ	HAMIS

20. Tanulmányozd Szerbia földrajzi térképét és válaszolj a kérdésre!

A Duna folyó áthalad Szerbia területén és kelet felé folyik el. Amennyiben Újvidékről a Dunán folyásirányban haladunk, mely nagyvárosba érünk?

21. Mely sajátosságokban különbözik a család és az iskola?
Tegyél ✓ jelet a helyes válaszok előtti négyzetbe!

- A csoport felnőtt tagjainak joga van a gyerekek helyett döntést hozni.
- Erős érzelmek kötik össze a csoport tagjait.
- A csoport célja, hogy munkaszokásokat és felelősségtudatot alakítson ki minden egyes tagjánál.
- Ha valaki nem tartja be a szabályokat kizárhatják a csoportból.
- A csoport tagjai között munkamegosztás van.

22. A gyerekeknek **joguk** van szabadon kifejezni véleményüket.

A szabad véleménykifejtés bizonyos **kötelezettségekkel** is jár. Melyek ezek?

23. Mely nyersanyagot termeli a mezőgazdaság a textilipar számára? Legalább egyet írd ide!

24. A következő állítások a tanulók közlekedési szokásait írja le. Döntsd el, hogy a tanulók helyesen vagy helytelenül közlekednek-e és karikázd be a megfelelő választ!

Ha nincs gyalogjárda, az úttest jobb szélén közlekedek. HELYES HELYTELEN

Anyukám és én kerékpárral egymás mellett haladunk, és az iskolában történelekről beszélgetünk. HELYES HELYTELEN

25. Mely országokkal határos a Szerb Köztársaság keleten?

Karikázd be a helyes válasz előtti betűjelet!

- a) Magyarországgal és Horvátországgal
- b) Bosznia és Hercegovinával valamint Montenegróval
- c) Albániával és Macedóniával
- d) Bulgáriával és Romániával

26. Kösd össze a képen látható híres személyeket a rájuk jellemző leírással!

- A törökök elleni felkelés vezetője, valamint ügyes és találékony tárgyalópartner volt.

- Orašacon megválasztották a török elnyomás elleni felkelés vezetőjévé.

- Összegyűjtötte és lejegyezte a szerb népmeséket, népdalokat, közmondásokat.

27. Mi volt az első szerb felkelés oka?

Karikázd be a helyes válasz előtti betűjelet!

- a) a fiúgyermek erőszakos elhurcolása Törökországba
- b) nagyszámú, köztiszteletnek örvendő szerb meggyilkolása
- c) Karađorđe felhívása a felkelésre
- d) a szerbek nehéz élete a török uralom alatt

28. Tegyel ✓ jelet azon állítások elé, amelyek a szerbek életét jellemezték a török uralom alatt!

- A legtöbb gyerek a kolostorokba járt iskolába.
- A tanulók nyomtatott könyvekből tanultak.
- A lakóház közepén tűzhely állt.
- A földműveléshez szükséges eszközöket az üzletekben vásárolták.

